

"I-saasbe San 'cria

'Kmunu wlu

¹ "Ju -oo -ti' -aa jia aopu 'tmua' 'de 'sbe -ne 'di ε, omoo -ni Kea 'a wlu -εε -nyia" nyio 'kmunia' -sea' -kwe -ta 'ble ε. O nιe 'kmu sese -me di -wee' "klein se nuve ke. -Ta o nua 'no 'kmu "kpei ε, -a poe oo' wlu doin" o, -aa -ce" 'kpa 'je o "jrie- 'me, -wee -a -gbun o ja 'pepe, 'de -aa sun blo 'i.

² -Bo -aa sea 'kmu -sea' -kwe -ta 'ble 'a -ti' 'tmu ε, -me omoo -aa -da. Omoo -o -ni 'bo o "Bo -pun" 'de-, -wee -o -wlu 'o 'de -o ji 'no 'blua- "kpei, -wee -a -jee' "jrie-. O "Bo nuε', -wee o 'wlu 'kwla 'de -a -pee. Emε -ti -aa -tmu oo' -ti' 'de ao -pee.

³ Di "klein -a -jea 'de -a -wɔan 'de o 'wɔn ε, umu -aa -tmu 'de aopu -pee -ke, -wee ao ke -aa dbεεδε 'je "i "sii-, δε-νυε' εε' dbεεδε tu ε, Kea ke εε' "Ju Sesi Klisi -tu" ε 'bo υυ ke -a -nyu.

⁴ -Bo -aa sea aopu 'sbe ja 'de di -nia 'mua 'a -ti' 'un ε, -me -a -nιe "i -wee -a -wee' 'a 'mua- 'je 'pepe ni-.

Kea nιe -son'

⁵ De -a -wɔan 'de Sesi Klisi 'wɔn -wee -aa -tmu' a aopu- ε, ε ka : emε -ni Kea nιe -son' -o, kwie 'a δε-saan" ka se 'de ε 'un ni-.

⁶ -Bo -a -na -a -ke Kea "siiε "i ε, -wee -aa sea kwie 'a di -ciεi" i nu ε, -me -aa -tmuε si, -aa' nu toj" di.

⁷ 'Kaa ka Kea nua 'de -son' 'un -bo -a -ni 'de -son' 'un kan' a, -me ka -a -tia -a -wee' nιe δε due', -wee

de εε' "Ju Sesi 'mea 'bo -aa -koi" 'de εε' -ti 'bn ε,
Kea -ko' -aa dısaın -wee' 'me 'pepe.

⁸ -Bo -a -na desavn 'a -ko se -a -pvn" nı ε, -me
-aa pooe -aa -ce" 'sre i, to' -ti se 'de -a 'bn nı-,
de-nve' desavn 'a -ko -nı -a -pvn" 'me.

⁹ 'Kaa -bo -a -wvvn' -aa dısaın 'i 'de Kea -pee ε,
εε muε ι -kva' see, -wee ε 'je -aa 'di 'a wvnyııa'
-wee' "klein "kpei 'wlv, de-nve' ε -srei", -wee εε'
'wlv wlv "kpei.

¹⁰ -Bo -a -na -a se desavn nv ε, -me Kea -ε -na
-a -nıe desavnvn -o ε, -aa nv ε sı 'tmvi 'bn, -me
εε' wlv se 'de -a 'bn nı-.

2

Sesi a po -avn svn o

¹ 'Ma "nyııuu-, dı 'ma 'crıa 'de 'sbe 'di -ta -wee
'ma ja aopv- ε, emε -nı ao 'je desavn nv-tı 'bo,
emε -tı 'ma nv kan'. 'De -bo -aa jrv' nv desavn ε,
-me -a -bleε -tı' "kpei -sai 'bo Kea "juı. vmo -nı
Sesi Klıstı -v -srei" ε,

² de-nve' v to 'e vv' -ce" 'me -wee v -saa vv' -ce"
'sraa- 'de -aa dısaın 'a -kve- -tı 'bn. ε se 'de -aa
'sv 'a -tı' 'bn nı-, v nv εε' de tu 'me 'de 'blva- -wee'
"klein 'a dısaın 'a -kve-tı 'bn -ke.

³ -Bo -aa sea Kea 'a wlv wvvn 'je ε, -me ka -a -jva
Kea -a -je kan' 'me.

⁴ Nyv -v -na -v juo Kea 'me, -wee -vv' 'jea εε'
wlv wvvn ε, -me v nıe sı 'tmvi -o. to' -tı se 'de v
'bn nı-.

⁵ 'Kaa nyv -vv -jea εε' wlv wvvn ε, -me vmo -kma
Kea 'a -tı' -ceen-. Ka -a -ke Kea "sia "i ε, ka -a -jea
εε' juosvn nv, 'kamv -nao.

⁶ Nyv -v -na -v -ke Kea "siie "i ε, -me ka Sesi na,
'kamv v 'je na.

Κε' dee-

⁷ 'Ma -ti' kmaυn, δε -εε -ti' 'υn 'ma ja aopυ 'sbε -νε, ε se κε' dee 'ma bla nι-, ε κε' soa soa -ο. Εε' κε' tu ε, εμε -nι Kea 'a wlu ao 'wοan tein" sese, ε 'na : ao kma ba 'a -ti'.

⁸ 'De -με 'kamο δε 'ma 'cria -wεε 'ma ja aopυ-ε, ε nι κε' dee. Δεε-tι ε nια κε' dee ε, εμε -nι εε' το' -ti ποε "jri "kpaε' 'de Sesi 'a 'kmυ 'υn, -wεε ε πο "jri "kpaε' -ke 'de aοa' 'kmυ 'υn. Kaan ka kwie nιε mua', -wεε -sοn' -cεεn' nι -sιtan' la 'bode.

⁹ Nyο -ο -na -ο -nιε 'de -sοn' 'υn -wεε -ο -nyεa οο' de 'di 'υn ε, -με οο' jei tu se 'de kwie 'di 'wlv ke.

¹⁰ Nyο -kma οο' de'di 'a -ti' ε, -με -mο "tie 'de -sοn' 'υn, δε -ε -jea οο' de'di 'de δεsavn 'di πο ε, ε se 'de ο 'υn nι-.

¹¹ 'Kaa nyο -ο -nyεa οο' de'di 'υn, -με -mο nιε 'de kwie 'di, οο' 'je i. -Ta οο' mua ο se 'o juo-, δε-nυε' kwie kpee 'de ο "jri 'de 'με.

¹² 'Ma "nynuu-, 'ma ποε aopυ 'sbε -νε -jei" -wεε ka aοa' dισain -kwε-a 'de Sesi 'a 'nynι 'υn ao 'je ε -kwlv ο πο.

¹³ Ao -ο -nιa "bo -wi" ε, 'ma 'cri 'sbε -νε 'με -wεε 'ma poo aopυ -ti' -kwlv ο. Ka Kea nια 'kmυ sese ε, ao juι'. Ao -kooa" mu" -wi" 'ma ποε aopυ 'sbε -νε -jei" -wεε ka ao kpa tv 'a "jru 'bo 'di 'a wοnynii "kpei ε, 'de ao 'je ε -kwlv ο πο.

¹⁴ 'Ma "nynuu-, 'ma ja aopυ 'sbε- -wεε 'ιn 'je ao -ti' -kwlv ο poo-, δε-nυε' ao juo Kea -ε -nιa -a "Bo 'με. Ao nyυ -cουn'-, 'ma ποε aopυ -ti' -kwlv ο -ke -wεε ka ao jua Kea -ε -nιa 'kmυ tein" sese ε, ao 'je ε -kwlv" 'blee-. -Kooa" mu", 'ιn 'tmυυ aopυ wlu -nιa 'mυa- 'με -ke -wεε 'ιn 'je aopυ -ti' -kwlv ο poo -wεε ka ao dia -kla a, 'de Kea 'a wlu "tia

'de aopv 'vn 'e -wεe ao kpa tv 'a "jru 'bo 'di 'a wvnyni "kpei ε, ao 'ji juo-.

15 Ao 'bo 'kmv "kpeidi 'a -ti' kmaa. -Bo nyv kma 'kmv "kpeidi 'a -ti' ε, -mε Kea 'a 'tvn se -teiv 'ble 'de v pεe o.

16 Di "klein -i -nia 'kmv 'a di ε, i ka : t'v' saiv -i -nia 'de nyv pεe o, di -wee' "klein poaa -vn pεe 'i o, -cei' 'βεεα' -ε -wlvα 'de "wliie- 'blea' 'vn o, i se 'de Kea 'vn 'wlv, i niε 'kmv 'a di -o.

17 'Kmv a muε -sia' ε ke εε' di "klein nyiv v -pvan i ke, 'kaa nyv -v v nva Kea 'a -kvlvti ε, v ke Kea a muε 'kmvnia' mama v sv.

Klisi 'a o -fvn' i-

18 'Ma "nynuu-, de'bv- n'v "kuvan- i ! Klisi 'a o -fvn -v ji nyv ao 'wvan 'de ε, v ji'. N'v -a -nia 'di -ta, Klisi 'a 'vn 'nyevn -tuu"-tuu ni 'de nyv "klu -wε-, emε -toε ka de 'bv- n'v "kuvan i ε.

19 Vva' nyv tu 'wlvε 'de -a "klu, 'kaa v v se -aa nyv ni 'de-, emε -ti v v 'wlv 'de -a "klu. -Bo v v ni -aa nyv 'de ε, -mε v v se ε 'βεε- v v 'je 'de -a "klu 'wlv. Ka nyv -v v -ke -aa na v v -wee' sea kan' -aa 'ce ni, vva' 'de -a "klu 'wlvα' mε -to ε 'pepe.

20 Aopv m'v 'ja a, Kea -ε -nia 'pepe ε, emε -nyv" aopv εε' -Suu, -wεe ao -wee' "klein juo t'v' -ti. Ka nyv a poa Kea 'a dbonvvn -nia teiv" 'cna "jru ε, 'kam'v Kea po εε' -Suu 'de aopv 'vn.

21 Dεε -ti 'ma poa aopv 'sbε -jei" ε, ε se -mε ao se t'v' -ti juo ni-, 'kaa ao juo t'v' -ti mε, emε -ti 'ma poa ao 'sbε -ne -jei" 'de ka si sea 'βεε- i 'jea 'de t'v' -ti 'vn 'wlv ε, ao 'je kan' -m'v 'mε -ke.

22 Nyv -v v wlvα -wεe -v -na Sesi se Nyv 'pvvi Klisi ni ε, v m'v -ni si 'tmv i, -mε v m'v -ni Klisi 'a

'ʊn 'nyɛi -wɛɛ ɔ -na ɔ se -a "Bo Kea ke ɛɛ" 'Ju 'a -tɪ "i nɪ-.

²³ 'De nyɔ ɔ -na ɔ se "Ju juo ɛ, -mɛ ɔ ke "Bo se "i "sii-. 'De nyɔ ɔ -na ɔ -juo "Ju 'mɛ ɛ, -mɛ ɔmɔ -ke "Bo "sii- "i.

²⁴ ɛmɛ -tɪ 'ma 'tmɔv aopv -wɛɛ dɪ "klein ao 'wɔan "i-saa nɔ" ɛ, 'de ao 'jɪ i -te' 'de ao pɛɛ o. Dɪ ao 'wɔan "i-saa nɔ" -bo ɪ "ti 'de ao pɛɛ o ɛ, -mɛ ao ke -a "Bo Kea ke ɛɛ" 'Ju "siiɛ "i -ke.

²⁵ Dɛ -ɛɛ wlu Klisɪ cɛan -tie" -wɛɛ ɔ 'jea -a -nyɪ" ɛ, ɛmɛ -nɪ 'kmɔ -sea' -kwɛ- -ta 'ble ɛ.

²⁶ Dɪ -nɪ 'ma 'tmɔv 'de nyv -nɪɛ "i -vɔ -jea aoa' "jru -jei" -saa 'a -tɪ' 'ʊn.

²⁷ 'De aopv mɔ ɛ, nyɔ se ɛ 'bɛɛ- -wɛɛ ɔ 'je aopv dɛ jrɛ' tɔɔ la 'bode, dɛ-nvɛ' Klisɪ "nyɪ aopv ɔɔ' -Suu -mɛ -wɛɛ ɛ "ti 'de aopv 'ʊn, ɛmɛ -ɛɛ tɔɔ aopv dɪ -wee'. Dɪ ɛɛ tɔɔa aopv ɛ, ɪ nɪɛ tɔ', ɪ se sɪ nɪ-. ɛmɛ -tɪ dɪ ɛɛ tɔɔa aopv ɛ, ao 'jɪ wɔn -wɛɛ ao ke Klisɪ 'je "i "sii-.

²⁸ Kɪn 'ma "nynuu-, ao -te 'de Sesi 'kwai la 'bode ! -Bo -a -wee' nɔ kan' a, -wɛɛ -sɔntɪ ɔɔ mua de jia' a, 'de -tɪn' je -a "i 'dbaa, -wɛɛ -a -je ɔ o tɛɛn-.

²⁹ Ka Sesi 'srɛa "i -bo ao 'je kan', -mɛ ka nyɔ -ɔɔ nva "isrɛdɪ 'wɔva 'de Kea 'ʊn ɛ, ao 'wɔn ɛ 'mii 'pepe -ke.

3

Kea 'a "nynuu-

¹ 'Ma 'cɛ, ao -gbɔn 'nɔ, dɛ Kea kma -aa -tɪ' ka ! ɛɛ' nyv 'a -tɪ' kmaa' cɛn -je "kpei -tie", ɛ nvɛ' mɔ -wee' ɛɛ jea -avɔn ɛɛ' "nynuu- 'daa-. 'De -a -nɪɛ'

mo -ceen'-. Dee-ti 'kmu "kpeinyo se -a de 'daa-,
eme -ni uo se Kea juo-.

² 'Ma -ti' kmaun, kaan ka la -a -nie Kea 'a
"nynuu- -o, de -je -a -jea 'un ni 'de nya, -me se
"jri "kpaē' po ke 'pepe. 'De de -je -a -jua 'pepe ε,
eme -ni -sontu εε muε "jri "kpaē' poa' a, Kea ke
-aa muε de due' nia', de-nue' ka ε nia, 'kamō -aa
mu ε "jriε- 'jeea'.

³ 'De nyō "o nyō -tba' εε' de tu tō' "i ε, -me -mōō
-pon 'pepe nia' i, ka Sesi nia 'pepe ε.

⁴ 'De nyō "o nyō -ōō nua desauñ ε, -me -mōō'
'je Kea 'a ke' wōñ. Desauñ nua' me -ni Kea 'a ke'
wonblaa'.

⁵ 'De ao juε' ka Sesi jia -weε o 'jea nyō desauñ
'a -gbε "jru -saa a, desauñ 'a -kō de-saan" ka se o
-pon" ni-.

⁶ Nyō "o nyō -ō -ke Sesi "sia "i ε, -me -mō 'je
desauñ nu -ti 'bō -o. 'Kaa nyō -ōō kpa desauñ
nua' nya 'ja a, -me -mō se o 'je, -weε oō' juo -ti.

⁷ 'Ma "nynuu-, ao 'bo aoa' -cei" "taiε -weε nyō
'bo ao 'srε i poōε. Nyō -ōō nua "isredt ε, -mō 'srεi"
ka Sesi 'a -ce" 'kpa 'srεa "i ε.

⁸ 'De nyō -ōō kpa desauñ nua' nya a, -me -mō
nie -sion' 'o nyō -o, de-nue' -sion' mō nie desauñvi
-o sese. 'De Kea 'a "ju -mō ji' -weε o 'je -sion 'o
nubdt i-sa.

⁹ Nyō "o nyō -wlba 'de Kea 'un ε, -me -mō 'bō
desauñ nu-ti, de-nue' 'kmōnia' -ceen' -ε -wlba 'de
Kea 'un ε, emε -ni 'de o 'un 'bode. O se ε 'bεε- o 'je
desauñ nua' nya kpa, de-nue' Kea me -ni o "Bo.

¹⁰ Nyō -ōō' nua "isredt -weε -ō sea oō' de 'di 'a
-ti' kma a, -me -mō se Kea 'a "ju ni-. De -ε -je ε nu

-wεε nyv 'jea Kea 'a "nynuu- ke -sion' 'o "nynuu
'a "kpei- -seea' ka juo ε, εμε -nao.

Ba 'a -ti' kma -ti

¹¹ Tɔ' -o 'ma 'cε, wlu ao 'wɔan tɛin" sese ε, ε
'naa : -A -kma ba 'a -ti' due 'due.

¹² -A -ke Adam 'a "ju Kain 'bo -kɔɔε, ɔ nɛ 'di
'a wɔnyonii -o. Εμε -ti ɔ 'dba ɔɔ' "dei. Dεε-ti ɔ
'dbɔ ε- ? Εμε -ni ɔmɔ 'o nɔvdi nyniε "jrii -wεε
ɔɔ' "dei 'a -ni nɔvdi 'srei".

¹³ 'Ma de'di -wi", -bo nyv -sea' Kea juo 'nye aopv
'vɛn ε, tai' 'bo aopv "maa.

¹⁴ Ka -a -wlvɔ 'de 'mεa' 'kwa -wεε -a -jea 'kmu
dee nɪa' a, -a -je kan' 'mε. Dεε-ti -a -jea kan' a,
εμε -ni -a -kma ba 'a -ti'. Nyɔ -jɔ sea' ɔɔ' de'di 'a
-ti' kma a, -mε -mɔ nɛ 'de 'mεa 'a kvɔɔkwla' ke.

¹⁵ Nyɔ "o nyɔ -nyεa ɔɔ' de 'di 'vɛn ε, -mε -mɔ nɛ
"ku 'dbai -o. 'De ka 'kmvɔnɪa' -sea' -kwe -ta 'ble
sea 'de "ku 'dbai 'vɛn nɪ ε, ao 'je kan' 'mε.

¹⁶ Ao -gbvɛn 'nɔ, dε -nɪa 'de nyiɔ 'o -ti' kma -ti
'de ε, -a -jue', dε-nvε' εμε -ni Sesi to 'e ɔɔ' 'kmu
'mε 'de -aa -kɔi". -Jε ε nɪa kan' -mɔ 'ja a, -mε -amɔ
-je 'de -aa 'kmu to -ke 'de -aa de 'di-wi" 'a -ti' 'vɛn.

¹⁷ -Bo nyɔ nɪ 'kmu 'a dɪ -wee' "klein 'a jei -wεε
-bo -ti' kvvɛn ɔɔ' de 'di, 'de ɔɔ' 'je ɔɔ' wεε 'ee, -mε
ka Kea 'a nyv 'a -ti' kmaa' nυ 'de ɔɔ' 'vɛn nɪsvɛn ε-
?

¹⁸ 'Ma "nynuu-, -a -bo nyv 'a -ti' kmaa' nυε 'de
wɔn 'di ke mɪvɔ 'dɪdɪ 'vɛn, 'kaa -aa nyv 'a -ti' kmaa'
po "jri "kpae' 'de tɔ' -ti nva' 'vɛn -wεε ka -a -kma
ba 'a -ti' ε, 'de -aa nɔvdi 'je ε to-.

¹⁹⁻²⁰ 'Kamɔ -bo -a nυ ε, -wεε ka -a -nɪa 'bo tɔ' -ti
'a -jei" ε, -a -je ε juo-, 'de -aa pεe 'je ja ji 'bo Kea
"juoi. -Bo -aa pεe a sea -a 'pee kvvɛn ε, ka -a -jea

nu -wεε -aa pεε 'jea i -te, 'ka ka : Kea -je -bea "i -ε -sia -aa pεε ε, -mε juo dı -wee' "klein 'mε.

²¹ 'Ma -ti' kmaυn, -bo -aa pεε se -a 'pee kpuυn ε, -mε -a -bleε -kwlı" -tedε 'mε 'bo Kea "juoı, de jrε' 'ε favn se -a nvi.

²² De "o de -a -tee 'a i ε, -aa mu ε 'jea', de-nυε' -aa -jeε εε' ke' wον, -wεε -aa nu dı -nmooa 'de ε "jri 'dei ε.

²³ 'De εε' ke' mε ka, εmε -nı -a -je εε' "Ju Sesi Klisı 'a 'nynı tı' 'υn 'je, -wεε -a -je ba 'a -ti' kma due 'due, 'kamı Klisı 'da 'de -a -pee.

²⁴ 'De nyı -ıı -jea Kea 'a ke' wον ε, -mε -mı "tıε 'de Kea 'υn, -wεε Kea "ti 'de ı 'υn. Ka Kea "tia 'de -a 'υn ka -a -jea εε' juosυn nu ε, εε' -Suu ε "nyıa -avn εmε -nυε -wεε -a -juo ε.

4

Kea 'a -Suu ke -sıon 'ı -suu ke

¹ 'Ma -ti' kmaυn-, ao 'bo -suu "o -suu 'a -ti' tı' 'υn 'jeε, 'kaa ao juo -sıı 'a "kpei- -seea' ka-, -wεε -bo i 'wıı 'de Kea 'υn 'de ao 'je kan' 'je. Deε-tı 'ıı 'da kan' a, εmε -nı sı 'tmυυn -tuu"-tuu -ji' 'de 'blva- "kpei -wεε -ııa -daa' ııa' -ce" Kea 'a wıı 'kwajaavn.

² -Suu -ε -wııa 'de Kea 'υn ka ao 'jea εε' juosυn nu, 'ka ka : nyı "o nyı ka Sesi Klisı -sνεεa nyıı 'υn -wεε ı jia 'nı 'blva- "kpei -ıı mu ε 'tmıa' a, -mε Kea 'a -Suu -nı 'de ı 'υn.

³ 'De nyı "o nyı -ı -na Sesi se 'e Kea 'υn 'wıı ε, -mε Kea 'a -Suu se 'de -mı 'υn nı-, -mε Klisı 'a 'υn 'nyı -ıı ji nynı ao 'wııan sese ε, ıııı -ııı -suu nı 'de -mıı' jei tu 'υn. Kaan ka la 'ja a, 'ma 'ce, Klisı 'a 'υn 'nyı -nı ı ji 'nı 'kmı "kpei -wε- 'bode.

⁴ 'Kaa 'ma "nynuu-, aomɔ ε, ao nɛ Kea 'a nyɔ -o. Ao kpa tu 'a "jru 'mɛ 'bo ɔba' sɪ 'tmɔɔn tu "kpei, dɛ-nɔɛ' -Suu -ε -nɪa 'de aopɔ 'ɔn ε, ε kmai", ε je -suu -ε -nɪa 'de ɔɔpɔ 'ɔn -sii.

⁵ ɔba' nyɔ tu 'wɔɛ 'de 'blɔa 'dinyɔ "klu, ɛmɛ -tɪ 'blɔa 'di nyɔ po ɔɔpɔ 'a wlu doin" o, dɛ-nɔɛ' ka 'blɔa 'dinyɔ nɪa "i, 'kamɔ ɔɔpɔ a wlu.

⁶ 'Kaa -apɔ mɔ ε, -a -nɛ Kea 'a nyɔ -o. Nyɔ -ɔ -jua Kea a, ɔmɔ -ɔɔ po -aa wlu doin" o 'de nyɔ -ɔ sea Kea juo ε, -mɔɔ' po -aa wlu doin" o. 'Bomɔ -aa juo tɔ' -tɪ 'a -Suu ke sɪ -suu 'a "kpei- -seea' 'ɪn.

Kea kma nyɔ 'a -tɪ'

⁷ 'Ma -tɪ' kmaɔn-, -a -kma ba 'a -tɪ' due 'due, dɛ-nɔɛ' ba 'a -tɪ' kmaa' 'wɔɛ 'de Kea 'ɔn. Nyɔ "o nyɔ -kma nyɔ 'a -tɪ' ε, -mɛ ɔ 'wɔɛ 'e Kea 'ɔn, -wɛɛ ɔ juo Kea.

⁸ Nyɔ -ɔ sea nyɔɔ 'ɔ -tɪ' kmaa', -mɛ -mɔ se Kea juo-, dɛ-nɔɛ' Kea mɛ -nɪ nyɔ 'a -tɪ' kmaa'.

⁹ Ka Kea 'a nyɔ 'a -tɪ' kmaa' nɔa "jri "kpae' posɔn, 'ka ka : ɛɛ' "Ju jɔ due' koun -gbai' mɔ ε dbo 'nɔ 'blɔa- "kpei -wɛɛ -a -je 'kmɔnɪa' -cɛɛn' 'je 'de ɔɔ' -tɪ' tɔ' 'ɔn 'jea' 'ɔn.

¹⁰ Dɛ ɛɛ' nyɔ 'a -tɪ' kmaa' tu tba 'de "jri, ε ka : ε se -apɔ mɔ -ɔ -kma Kea 'a -tɪ' nɪ-, 'kaa Kea mɛ -kma -aa -tɪ' -wɛɛ -ε dbo ɛɛ' "Ju 'de ɔ nɔ ɔɔ' -cɛ' 'sraadɛ 'ɔn 'de -aa dɪsain 'a -kwɛ-tɪ 'ɔn.

¹¹ 'Ma -tɪ' kmaɔn, -bo Kea -mɛ kma -aa -tɪ' kan' -mɔ ε, -mɛ -a -je ba 'a -tɪ' kma -o due 'due -ke.

¹² Nyɔ "o nyɔ se Kea "jriɛ- 'jee- due', -bo -a -kma ba 'a -tɪ' due 'due ε, -mɛ Kea "ti 'de -a 'ɔn 'ε, -wɛɛ ɛɛ' nyɔ 'a -tɪ' kmaa' 'je "jri "kpae' po 'pepe 'de -a 'ɔn.

13 Kea "nyɪ -aʊn ɛɛ' -Suu 'mɛ ɛmɛ -tɪ ka ɛ "tia 'de -a 'ʊn -wɛɛ -a -tia" 'de ɛ 'ʊn ɛ, -a -bɛɛ' -a -je ɛ juo-.

14 Ka -a "Bo Kea ja ɛɛ' "Ju 'de ɔ 'je nyʊ -wee' 'a 'Pʊvi nɪ -aa -cɛ" 'kpa 'jee ɛ "jriɛ- -wɛɛ -a -nɪ ɛɛ' -ta 'jeʊn.

15 Nyɔ ɔ -na Sesi nɪɛ Kea 'a "Ju -o ɛ, -mɛ Kea "ti 'de ɔ 'ʊn 'ɛ, -wɛɛ ɔmɔ "ti 'de Kea 'ʊn.

16 Ka "o ka ɛ 'je ɛ nɪ ɛ, ka Kea kma -aa -tɪ' ɛ, -apʊ mɔ 'je kan' 'mɛ -pepe, -wɛɛ -a -je ɛ tɔ' 'ʊn.

'Ma 'cɛ, Kea nɪɛ nyɔ ɔ -tɪ' kmaa', nyɔ nyɔ ɔ -tɪ' kmaa' "tia 'de 'ʊn ɛ, -mɛ -mɔ "ti 'de Kea 'ʊn 'ɛ, -wɛɛ Kea "ti 'de ɔ 'ʊn.

17 Dɛ Kea -pɔan -wɛɛ ɛ pɔa ɛɛ' nyʊ 'a -tɪ' kmaa' 'de -a 'ʊn, ɛmɛ -nɪ 'nɔ 'kmʊ "kpei -a -nɪa -ta a, ka Sesi "tia 'de Kea 'ʊn ɛ, 'kamɔ -a -je 'de Kea 'ʊn "ti -ke, -wɛɛ -sɔntɪ -a mua 'pee 'a 'wɪ nɪa' 'de -a -je tɔ' tba -ta 'ble.

18 'Ma 'cɛ, Kea 'a nyʊ 'a -tɪ' kmaa' -nɪa 'de -a 'ʊn -bo ɛ mu ɛ nynɪ ɛ, -mɛ faʊn se -a nʊi 'bode, dɛ-nʊɛ' ɛɛ' nyʊ 'a -tɪ' kmaa' a -saa faʊn -jei". 'Kaa -bo faʊn nɪ 'de nyɔ 'ʊn ɛ, -mɛ 'pee -nɪ ɔ 'de, -mɛ -ta Kea nɪa "i ɛ, ɛɛ' nyʊ 'a -tɪ' kmaa' se 'o nynɪ ke.

19 -A -kma Kea 'a -tɪ', dɛ-nʊɛ' ɛmɛ -ɛ -kma -aa -tɪ' tɛɪn".

20 -Bo nyɔ 'na ɔ kma Kea 'a -tɪ' -wɛɛ ɔ 'nyɛ ɔɔ' de 'di 'ʊn ɛ, -mɛ ɔ nɪɛ sɪ 'tmʊi -o, dɛ-nʊɛ' ɔɔ' de'di -jɔ ɔɔ 'jeea "jriɛ- -bo ɔ 'nyɛ -mɔ 'ʊn 'ee, -mɛ Kea -je ɔɔ' 'jeea "jriɛ- ka ɔ 'je -mɛ 'ɛ -tɪ' kmasʊn nʊ ɛ-?

21 Ao -gbʊn 'nɔ, kɛ' Sesi "nyɪa -aʊn ɛ, ɛ ka : nyɔ ɔ -kma Kea 'a -tɪ' ɛ, -mɛ ɔ 'je ɔɔ' de'di 'a -tɪ' kma -o -ke.

5

-A kpa tv 'a "jru 'bo blva "kpei

¹ Ka Sesi nia Nyv'pυvi Kea -tea 'o ε, nyv -je ε tō 'υn ε, v̄m̄v -wlv 'de Kea 'υn. 'De nyv "o nyv -kma "bo 'a -tī' ε, -mε v̄ kma v̄v̄ "nynuu 'a -tī' -ke.

² Ka -a -kma Kea 'a "nynuu 'a -tī' 'ee, ka -a -je εε' juosv̄n nv ε- ? Ka -a -jea εε' juosv̄n nv εmε -nī, -bo -a -kma Kea 'a -tī' ε, -mε ka εε' wlv "sia 'nynt, -a nv kan'.

³ -Bo nyv kma Kea 'a -tī' ε, -mε v̄ 'je εε' κε' wv̄n. 'De Kea 'a κε' wv̄n 'jea' se 'kle nī-,

⁴ δε-νε' nyv "klein -wlv̄a 'de Kea 'υn ε, -mε -wi" -mv̄v kpa tv 'a "jru 'mε 'bo dī "klein -ia' nva Kea 'tv̄n "kpei. 'De -aa Sesi 'a -tī' tō' 'υn 'jea' 'υn m̄v̄ -a -kpaav̄ tv 'a "jru 'bo dī -nia 'mva- "kpei.

⁵ Nyv -v̄ -beeε' -v̄ -je tv 'a "jru kpa 'bo dī -ia' nva Kea 'tv̄n "kpei ε- ? Ka Sesi nia Kea 'a "Ju, nyv -je ε tō' 'υn ε, v̄m̄v -v̄v̄ 'sv̄ 'bεε- tv 'a "jru kpaav̄ 'bo dī -ia' nva Kea 'tv̄n "kpei.

Sesi 'a -pv̄n" -tī 'tmva'

⁶ Tō' -o, Sesi Klist m̄v̄ -ji' -wεε v̄v̄ jii 'de "ni ke nym̄v̄ v̄ i wlv̄a' 'υn. Ε se 'de "ni 'a 'sv̄ 'υn nī-, 'kaa v̄ v̄εεn 'de "ni ke nym̄v̄ 'υn, -wεε ka dī -nia 'mva-nia tō' -tī ε, Kea 'a -Suu 'tmv̄ v̄. 'De Kea 'a -Suu mε -nī tō' -tī.

⁷ -Tī 'a -ta 'jev̄n taan -vv̄ -tmva Sesi 'a "kpei -tī ε, vv̄ ka :

⁸ Kea 'a -Suu o, "ni o, nym̄v̄ o, ka vv̄ nia taan a, vv̄ -wee' 'tmv̄ε δε due' 'de v̄v̄ -tī' 'υn.

⁹ Nyv -vv̄ -jea -tī' 'a -ta δε vv̄ 'tmva -aa -je ε tō' 'υn 'ε see. -Bo -aa sea nyv 'a wlv̄ tō' 'υn 'je 'dee, -mε δεε -tī δε Kea 'tmva, nyv se ε tō' 'υn 'je ε- ?

De Kea 'tmua, ε νιε δεωων, ε je -ti 'a -ta 'jeun 'a wlu -sii. De ε 'tmua εμε -ni Sesi νιε εε' "Ju -o.

¹⁰ Nyɔ -ɔ -jea Kea' a "Ju a -ti' tɔ' 'un ε, -me ka de Kea 'tmua ε nia tɔ' -ti ε, ɔ 'wɔɔn- 'ε. 'Kaa nyɔ -ɔ se ɔɔ' -ti' tɔ' 'un 'je ε, -me -mɔ nυε Kea si 'tmui 'un, δε-νυε' δε Kea 'tmua 'de εε' "Ju 'a -ti' 'un ε, ɔ se ε tɔ' 'un 'je.

¹¹ De -ε -nia 'de εε' wlu tu 'de ε, εμε -ni Kea "nyɪ -a 'kmɔnia' dee -sea' -kwe -ta 'ble 'me -wee -a -je εε' 'kmɔ tu 'de -a -ke εε' "ju 'a "i "sia' 'un.

¹² Nyɔ -ɔ -wɔɔan' εε' "Ju 'a -ti' ε, -me ɔ 'je 'kmɔnia' dee -me 'me, 'de nyɔ -ɔ sea Kea 'a "Ju 'a -ti' 'wɔɔn- ε, -me ɔ se 'kmɔnia' dee 'ble.

¹³ 'Ma 'cɪ wlu -ne 'me 'de 'sbε 'di -wee 'ma pɔɔ aɔpɔ -jei", 'de aɔpɔ -ɔ -tea Kea 'a "Ju 'a 'nyɪ -kwlɪ" ε, ka aɔ 'jea 'kmɔnia' dee sea' -kwe -ta 'ble, 'de aɔ 'je kan' 'je.

¹⁴ Aɔ -gbun 'nɔ, tɔ' tba -ta -a -blea 'bo Kea "juɔi ε, εμε -ni δε -aa -tee ε i, -bo ε ni εε' -kwlɔti ε, -me εε muε -aa wlu doin" o poa' see.

¹⁵ Ka εε poa -aa baewlu doin" o, -bo -a -je kan' -mɔ 'ja a, -me ka δε -a -teea i ε 'kpa 'de -a 'kwa a, -a -je kan' -mɔ -ke.

¹⁶ -Bo -ma de'di a sea deɔaun -εε' kpa nyɔ 'de 'mea' 'un nυ, -wee -in -je ɔ 'je ε, -me -in bae ɔɔ' Kea, -wee Kea 'je ɔ 'kmɔnia' "nyɪ. Deɔaun 'in "sia 'nyɪ ε, ε se ɔ 'de 'mea' -sea' -kwe -ta 'ble 'un kpai. 'Kaa deɔaun jɪε' -ni 'o, -wee -bo nyɔ nυ 'de -εε kpa nyɔ 'de 'mea' sea' -kwe -ta 'ble 'un, 'in se 'na aɔ bae -me 'ε deɔaun tu 'a baea'.

¹⁷ 'Ma 'cε, kplɪn saɪn "o kplɪn saɪn nyɔ ɔ nυa ɪ νιε deɔaun -o, 'kaa dɪsaɪn jɪɪ' -ni 'o -wee -ia' pɔ 'mea' "jru "kpei-.

¹⁸ -A -je kan' 'mε nyɔ -nɪa Kea 'a nyɔ ε, -mɔɔ' kpa dεsavn nva' nya, dε-nvε' Kea 'a "Ju Sesi -a fuo ɔ i, 'diwɔnyinii se ε 'bεε- ɔ 'je ɔ "ibla.

¹⁹ -Bo 'diwɔnyinii 'ble 'kmv -wee' "klein wlu "kpei mɔ 'de ε, ka -apv mɔ nɪa Kea 'a 'cε ε, -a -je kan' 'mε.

²⁰ Ka Kea 'a "Ju jia 'nɔ 'kmv "kpei -wεε ɔ po -a tɔ'di 'de -a -jua Kea -cεεn' ε, -a -je kan' 'mε -ke. εmε -tɪ -a -ti" 'de Kea -cεεn' 'bn -bo -a -ke εε' "Ju Sesi Klisi "sii- "i ε. εε' Kea tu mε -nɪ Kea -cεεn'-, εmε -nɪ 'kmvɪa' sea' -kwε -ta 'ble ε.

²¹ 'Ma "nynuu-, ao -tu" aoa' -cε" 'ε -tɪ', kɔin nyiɔpv a -gbεεa' "juɔi -ɪ sea Kea nɪ ε, ao ke ɪ -seea' i.

DBΞEΔE DEE-

Wè Northern: DBΞEΔE DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wè Northern)

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db